

Posudek na bakalářskou práci

☒ školitelský posudek ☐ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: RNDr. Roman Fuchs, CSc. <hr/> Datum: 4.6. 2013
Autor: Lubomír Tomiška	
Název práce: Umí ptáci manipulovat poměrem pohlaví mlád'at?	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) <ul style="list-style-type: none"> - Kriticky zhodnotit stávající důkazy o manipulaci s primárním pohlavím u ptáků - Detailně přitom rozebrat ultimátní příčiny a proximátní mechanismy způsobující manipulaci s primárním poměrem pohlaví u ptáků 	
Struktura (členění) práce: <ul style="list-style-type: none"> - Úvod - Teoretický základ pro studium poměru pohlaví (obsahem pokračování Úvodu) - Metodologický přístup k měření poměru pohlaví - Ultimátní příčiny (těžiště práce) - Proximátní mechanismy - Fixní vychýlení poměru pohlaví 	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerší relevantní údaje z literárních zdrojů? <ul style="list-style-type: none"> - Počet citovaných studií (58) je poměrně nízký. WOS při zadání bird* AND sex AND ratio AND manipulat* nabízí téměř 240 položek. Počet relevantních studií bude ovšem nižší, nicméně i po letmé kontrole je zřejmé, že některé z nich v předložené práci chybějí (např. z první strany Oigarden et al. 2013, Czyz et al. 2012, Polakova et al. 2012, Pryke et al. 2012, Lemons et al. 2012) - Na druhou stranu ale vysoce kladně hodnotím, že přinejmenším většina použitých studií byla podrobně prostudována a zhodnocena, což v žádném případě není v bakalářských pracích pravidlem - Po formální stránce mě zacházení s literárním zdroji nepohoršilo. Snad jen v kapitolách 2. a 4. bych uvítal o něco hojnější výskyt citací u zde předkládaných obecných pravd. 	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Práce neobsahuje vlastní výsledky.	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): <ul style="list-style-type: none"> - Přehlednosti práce by určitě přispělo tabelární zpracování případových studií s údaji o testovaných faktorech, metodice respektive materiálu a dosažených výsledcích. - Jazyková úroveň je spíše nevalná. Týká se to především stavby jednotlivých vět, které jsou často obtížně srozumitelné. Autor, mimo jiné, téměř důsledně obrací příčinu a následek, např.: „Níže uvedené studie se snažily prokázat závislost 	

excesivních znaků samců“ na vychýleném poměru pohlaví jejich potomstva (str. 12) nebo „Autoři testovali také závislost data snesení na poměru pohlaví“ (str. 14)

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

- Považuji za nepochybné, že se autorovi podařilo v poměrně širokém záběru proniknout do zvoleného tématu. To je přitom velmi obtížně přístupné (mnoho úrovní sex ratio v „prostoru“ i „čase“; mnoho vzájemně závislých vnějších i vnitřních kandidátů na hybatele manipulace). Autor si je však složitosti problematiky vědom a statečně se pokouší alespoň některé z potenciálních rozporů diskutovat.
- Aby se toho mohl úspěšně zhostit, musel autor nejen shromáždit příslušnou literaturu, ale také ji detailně prostudovat, což se týká především diskutovaných případových studií.
- Užitek, který by mohla čtenáři (včetně autora posudku) předložená práce přinést bohužel snižuje nevalná jazyková úroveň, která znesnadňuje sledování i pochopení textu.
- Nejšťastnější není ani členění předložené práce. Autor se mohl důsledněji držet vytčeného cíle – zhodnotit, jaká je věrohodnost stávajících dokladů manipulace. Pro tento účel ale není optimální strukturování ústřední kapitoly podle potenciálních příčin manipulace. Ty mohly být pojednány obdobně jako úroveň sex ratio. Hlavní pozornost asi měla být věnována opakovaným studiím, popřípadě studiím lišícím se jen v jednom ze sledovaných parametrů. Navíc by to chtělo přehlednější, nejlépe asi tabelární zpracování, které by umožnilo kvantifikovat rozsah dokladového materiálu i míru jeho shody.
- Přes uvedené výhrady hodnotím předloženou práci jako celek kladně a nemám pochyby o její úspěšné obhajobě.

Otázky a připomínky oponenta:

- Asi nejpřesvědčivější doklady o manipulaci s poměrem pohlaví u ptáků přinášejí studie na rákosníku seychelském. Je to náhoda? A pokud ne, kde bychom mohli hledat příčiny?
- Jak by měl vypadat poměr pohlaví u druhů s helpy samčího (samičího) pohlaví v následujících letech?
- Manipulace s poměrem pohlaví by měla největší význam u obligátně polygynních druhů. Byla u nich studována? A s jakým výsledkem?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

Kvalitní (srozumitelná) obhajoba by mohla známku vylepšit

výborně x velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/bakalarske-obhajoby>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na lukas.kratochvil@natur.cuni.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu Lukáš Kratochvíl, katedra ekologie PŘF UK, Viničná 7, Praha 2.